

Tekninen lautakunta	§ 176	15.09.2009
Kaupunginhallitus	§ 665	21.09.2009
Kaupunginvaltuusto	§ 163	05.10.2009

Jätteen kuljetusjärjestelmästä päättäminen

609/11/2009

tekla § 176

Valmistelijat kaupunginlakimies Esa Nieminen, esa.nieminen@salo.fi, 02-778 2302, ympäristötoimenjohtaja Pirkko Paranko, pirkko.paranko@salo.fi, 02-778 7800 sekä yhdyskuntateknisten palvelujen johtaja Petri Virtanen, petri.virtanen@salo.fi, 02-778 5201.

Yhdistyvien kuntien järjestelytoimikunta käsitteli 27.5.2008 kuljetusyrittäjien hakemusta jätehuollon kuljetusjärjestelmän jatkamisesta sopimusperusteisena. Järjestelytoimikunnan päätökseksi tuli äänestyksen jälkeen, että jätteenkuljetusjärjestelmän valmistelu käynnistetään uuden Salon kaupungin päätöksellä.

Kuljetusyrittäjät ovat 10.2.2009 päivätyllä hakemuksella pyytäneet, että uusi Salo jatkaisi nykyistä käytäntöä sopimusperusteisen kuljetusjärjestelmän pohjalta. Kirjeessä pyydetään Salon jatkavan myös sopimusta siitä, että jätehuollon yrittäjät voisivat harjoittaa erilaisten jättejakeiden sopimusperusteista hyödyntämistä (jätteen käsittely ja hyödyntäminen sopimusperusteisesti). Yrittäjät viittaavat Salon kaupungin ja kuljetusyrittäjien 22.10.1998 allekirjoittamaan sopimukseen, jota ei ole irtisanottu.

Kuljetusyrittäjien kirjeeseen liittyy 16 liitettä, muun ohella isännöintipalvelutoimistojen vetoaumuksia niiden hoitamien asunto-osakeyhtiöiden jätehuollon järjestämisestä sopimusperusteisena. Aineisto on oheisaineistona.

Salon Kauppakamariosasto ja Salon Yrittäjät järjestivät 11.3.2009 kuntapäättäjätilaisuuden jätehuoltoa koskevasta aiheesta. Tilaisuuden aineisto on myös oheisaineistona.

Tässä valmistelussa on hyödynnetty Forssan asiaan liittyvää valmistelua. Forssan kaupunginvaltuusto päätti 16.3.2009 äänestyksen jälkeen, että kaupunki ei siirry kunnan kilpailuttamaan järjestelmään.

Rajauksia

Jätelain 13 §:n mukaan kunnan tulee järjestää asumisessa syntyneen ja siihen rinnastettavan muun kuin ongelmajätteen hyödyntäminen ja käsittely. Järjestämistapoina tulevat kysymykseen oma toiminta tai ostopalvelusopimukset kilpailutuksen perusteella. Asumis- ja siihen verrattavan jätteen osalta ei voimassa olevan lain mukaan kysymykseen voi tulla sellainen sopimusjärjestelmä, jossa kuljetus- tai muu jätehuoltoyritys sopii kiinteistöjen kanssa suoraan niiden jätteiden hyödyntämisestä yrityksen osoittamassa paikassa.

Tästä asiasta kuljetus- ja jätehuoltoyrittäjillä on eri näkemys, joka ilmenee edellä mainitusta hakemuksestakin. Valmistelussa pidättäydytään

voimassa olevan lain säädöksiin, joten valmistelun kohteena on vain kuljetusjärjestelmästä päättäminen.

Salon Hyötykäyttö Oy ja H. Koskinen Oy ovat 25.3.2009 saapuneella kirjeellä pyytäneet, että Salon kaupunki antaa yrityksille oikeuden niiden keräämän asumisessa syntyneen ja siihen verrattavan jätteen hyödyntämiseen ja käsittelyyn yritysten ympäristölupien määräysten mukaisesti. Vastaus tähän kirjeeseen valmistellaan erillisenä asiana.

Taustaa ja asiaan liittyviä selvityksiä

Jätehuoltoon kuuluva jätteenkuljetus on lain 10 §:n mukaan järjestettävissä joko kunnan omana toimintana taikka muuta yhteisöä tai yksityistä yrittäjää käyttäen (kunnan järjestämä jätteenkuljetus) tai kunnan päätöksellä ja tarkemmin määräämillä ehdoilla myös siten, että jätteen haltija (jätteen tuottaja, kiinteistön haltija tms., jonka hallinnassa jäte on) sopii siitä kuljetuksen suorittajan kanssa (sopimusperusteinen jätteenkuljetus).

Salon osalta sopimusperusteinen jätteenkuljetusjärjestelmä on entisen Halikon, Kiikalan, Kuusjoen, Muurlan, Perniön, Perttelin, Salon ja Suomusjärven alueilla.

Kunnan kilpailuttama jätteenkuljetus on Kiskon ja Särkisalon entisten kuntien alueella.

Tämän selvityksen taustatietoina on hyödynnetty muun ohella Kuntaliiton selvitystä "Tietoja kuntien Jätehuollosta: Kysely 2008" samoin kuin käytettävissä olleita muita tietoja ja selvityksiä.

Kuntaliiton selvityksen vastaukset eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia käytössä olevien erilaisten toimintamallien (mm. punnitus- / tilavuusperusteinen laskutus), lisäpalveluiden ja lähdeaineiston virheiden johdosta. Kokonaisuudessaan selvitys antaa kuitenkin luotettavan kuvan tässä yhteydessä arvioitavan jätteenkuljetuksen järjestämistavan vaikutuksesta keskimääräisiin tyhjennyskustannuksiin.

Useissa Suomen kunnissa ja kaupungeissa jätteenkuljetusjärjestelmän ratkaisut ovat vaatineet pitkällisen hallinnollisen prosessin. Myös Kuntaliiton kyselyn mukaan jätelain vuonna 2007 voimaan tulleesta osittaisuudistuksesta on seurannut enemmän ongelmia kuin tilanteen selkiytymistä. Epämääräinen tilanne on vaikeuttanut alan yritysten toimintaa ja aiheuttanut tarpeetonta eripuraa.

Jätehuollon järjestämistapaa on selvitelty useissa eri tutkimuksissa. Salon jätehuollon järjestämistapaa koskevaa selvitystä laadittaessa on tutustuttu Kuntaliiton selvityksen lisäksi mm. kolmeen seuraavassa lyhyesti referoituun tutkimukseen:

1) Järjestetyn jätteenkuljetuksen vertailu Oulun Seudulla

Selvityksessä ei oteta kantaa kummarkaan järjestelmän puolesta vaan tunnistetaan niiden vaikutuksia. Sopimusperusteisen järjestelmän työllistävä vaikutus on suurempi. Kustannukset sopimusperusteisessa järjestelmässä ovat hieman kalliimpia verrattaessa kunnan järjestämään jätehuoltoon. Konsultin tekemien laskelmien mukaan nykyinen yritystoiminnan jätteen käsittely jatkuu ja tehostuu myös mahdollisessa muutostilanteessa (sopimusperusteisesta kunnan järjestämään). Oulussa

tehdyissä laskelmissa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa raskaanliikenteen suorite pieneni 0,09 %. Palvelun laatuun kuljetusjärjestelmällä ei todeta olevan vaikutusta. (Järjestetyn jätteenkuljetuksen vaihtoehtojen vertailu, Ramboll Oy 31.1.2008)

2) Motivan ja WSP Finland Oy:n Interaction- toimenpideselvitys

Julkaisussa selvitettiin kuorma-autokuljetusten energia-, ympäristö- ja kustannustehokkuuden parantamista. Yhtenä selvityksen aihealueena oli yhdyskuntajätteenkuljetusten keskitetty kilpailuttaminen. Keskitettyyn kilpailuttamiseen siirtymisen hyödyksi kirjattiin kuljetuskustannusten pienentyminen, ajokilometriä vähentyminen ja kuormapainojen nouseminen. Myös kaluston laadun todettiin parantuneen päästöluokkavaatimusten ansiosta. Keskitetyn kilpailutuksen haittoina mainittiin reittien ja aikataulujen muutosten aiheuttamat muutamat asiakasvalitukset. (INTERACTION-toimenpideselvitys - Kuorma-autokuljetusten energia-, ympäristö- ja kustannustehokkuuden parantaminen, Motiva ja WSP Finland Oy 6.11.2007)

3) Chydenius-instituutin (Kokkolan yliopistokeskus) tutkijan Jouni Kaipaisen tutkimus "Kuntien roskasota"

Tutkimus selvitti kuntien jätehuollon suurta murrosta sekä kansantalouden että kotitalouksien näkökulmasta.

Jätteenkuljetuksiin liittyen tutkimuksessa todetaan mm. seuraavaa: "Sopimusperusteisessa järjestelmässä jätteenkuljetusta ei tarkastella kokonaisuutena. Taloudellisuuslähtökohta ei ulotu yhteisön tasolle, eikä ekologisia hyötynäkökohtia oteta erikseen huomioon. Sopimusperusteinen jätteenkuljetusmenetelmä on "kahden kauppa", jolloin jätevirtojen valvonta kokonaisuudessaan on likimain mahdotonta. Keskitetyssä kuljetusjärjestelmässä asuinalue pystytään tyhjentämään jätteistä järjestelmällisesti, jolloin vältetään häiritseviä, ekologisesti kestävämmiltä ja sekavilta eri kuljetusliikkeiden autojen ristikkäin ajamisilta. Puolityhjien jäteautojen ralli saastuttaa ja kuluttaa yhteiskunnan voimavaroja, kuten energiaa." (Kuntien roskasota, Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimusjulkaisu 2006, nro 55).

Jätteenkuljetuksen vaihtoehtoiset järjestämistavat

Jätteenkuljetuksen vaihtoehtoiset järjestämistavat tarkoittavat käytännössä seuraavaa:

- Sopimusperusteisessa jätteenkuljetuksessa kukin kiinteistö sopii itse jätteenkuljetuksensa haluamansa kuljetusyrityksen kanssa. Kuljetusyritys laskuttaa kiinteistöä sekä kuljetuksesta että käsittelystä ja maksaa käsittelyosuuden jätehuoltoyhtiölle viedessään jätteen yhtiön jätekeskukseen.
- Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunta tai kunnan lukuun toimiva jätehuoltoyhtiö suunnittelee ja kilpailuttaa jätteenkuljetuksen jaettuna soveltuviin ajoreitteihin kunnan alueella. Kilpailutuksen perusteella valitut yritykset suorittavat jätteenkuljetukset. Jätehuoltoyhtiö laskuttaa kiinteistöä sekä kuljetuksesta että käsittelystä ja maksaa kuljetuksen suorittajalle kuljetuksesta sovitun hinnan.

Järjestämistavoista voidaan todeta mm. seuraavaa:

Sopimusperusteinen jätteenkuljetus

- Käytössä 140 kunnassa vuonna 2008 (Kuntaliiton selvitys "Tietoja kuntien Jätehuollosta: Kysely 2008")
- Tyhjennysmaksut korkeampia kuin kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa (Kuntaliiton selvitys "Tietoja kuntien Jätehuollosta: Kysely 2008")
- Samalla asuntoalueella voi jätteitä kerätä useampikin kuljetusyrittäjä
- Kiinteistöjen asiointi jätekuljetusasioissa tapahtuu kuljetuksen suorittajan kautta
- Asiakkuuksien luotto- ja muut toimintariskit ovat kuljetusyrittäjällä
- Kuljetusten valvonta kunnalle erittäin vaikeaa

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

- Kokonaan kunnan järjestämä jätteenkuljetus oli käytössä 140 kunnassa vuonna 2008 (Kuntaliiton selvitys "Tietoja kuntien Jätehuollosta: Kysely 2008")
- Tyhjennysmaksut 9 - 18 % alhaisempia kuin sopimusperusteisessa jätteenkuljetuksessa (Kuntaliiton selvitys "Tietoja kuntien Jätehuollosta: Kysely 2008")
- Jätteenkuljetuksen ajosuorite vähenee tarkoituksenmukaisen reittisuunnittelun myötä
- Yksittäisen asiakkaan kuljetusyrittäjä saattaa vaihtua, mikä mahdollisesti aiheuttaa toiminnan alkuvaiheessa käytännön ongelmia
- Kiinteistöjen asiointi tapahtuu jätehuoltoyhtiön kautta, jolla on myös asiakkuuksien luotto- ja muut toimintariskit
- Kuljetusten valvonta kunnalle yksinkertaisempaa kuin sopimusperusteisessa järjestelmässä

Kuntaliiton julkaisu "Tietoja kuntien jätehuollosta: Kysely 2008

Ote vertailun yhteenvedosta kuuluu seuraavasti:

"Kunnan järjestämä jätteenkuljetus yleisempää ja asiakkaalle edullisempää kuin sopimusperusteinen

Koko maan asukkaista 51 % asuu kunnissa, joissa kuljetukset on järjestetty kokonaan kunnan järjestämänä ja 27 % kunnissa, joissa on kokonaan sopimusperusteinen jätteenkuljetus.

Kunnissa, joissa osa kuljetuksista on järjestetty kunnan järjestämänä ja osa sopimusperusteisena, asuu 8 % koko maan asukkaista. Kunnissa (99), jotka eivät vastanneet kyselyyn tai tähän kysymykseen, asuu 13 % väestöstä.

Jäteastioiden tyhjennysmaksuissa on suuria eroja, jotka johtuvat mm. paikallisista olosuhteista, valitusta kuljetusjärjestelmästä, kilpailuttamisesta ja lisäpalveluista, joita maksuun sisältyy. Maksuun saattaa sisältyä astian pesu, vuokra ja biojäteastian kyseessä ollessa sisäsäkki. Kuljetusjärjestelmät ovat muuttuneet eräillä alueilla, joten tämän vuoden tiedot eivät koske täsmälleen samoja kuntia kuin edellisinä vuosina. Näistä syistä maksujen

vertaileminen ja niiden kehittymisen arviointi on vaikeaa. Yleensä jäteastian tyhjennysmaksussa on eroteltuna kuljetuksen ja käsittelyn osuus, mutta noin joka kolmannessa kunnassa maksuosuuksia ei ole

eritelty.

Keskimääräiset tyhjennysmaksut eivät ole edellisestä vuodesta juurikaan nousseet kummassakaan järjestelmässä. Sopimusperusteisen jätteenkuljetuksessa maksut ovat edelleen korkeammat kuin kunnan järjestämässä. Sopimusperusteisessa kuljetuksessa 240 ltr jäteastian tyhjennysmaksu on 9 % korkeampi ja 600 ltr astian tyhjennysmaksu 18 % korkeampi kuin kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Pienemmän jäteastian tyhjennysmaksussa on kuljetuksen osuutta yli puolet ja suuremman hiukan alle puolet. Jäteastioiden tyhjennysmaksuissa (tilanne 1.1.2008) ei vielä näy polttoaineen hinnan nousun mukanaan tuoma tarve nostaa kuljetusmaksuja.

Sopimusperusteista jätteenkuljetusta koskevia maksutietoja saatiin 125 kunnasta. Joillakin alueilla kuljetusyrietykset ovat kieltäytyneet antamasta tietoa maksuistaan. Tällöin on sopimusperusteisen jätteenkuljetuksen maksuiksi kirjattu maksut, joita kunnat maksavat omien kiinteistöjensä jäteastioiden tyhjennyksistä. Tällaisia kunnan omia kiinteistöjä koskevia maksutietoja oli vastauksissa 27 %. Vastaajista 37 % totesi, ettei maksutietojen saamisessa ole ollut ongelmia.

240 ltr jäteastian tyhjennys maksaa sopimusperusteisessa jätteenkuljetuksessa arvonlisäveroineen keskimäärin 6,05 €/tyhjennyskertaa ja kunnan järjestämässä 5,53 €/tyhjennyskertaa. 600 ltr jäteastian tyhjennys maksaa sopimusperusteisessa jätteenkuljetuksessa arvonlisäveroineen keskimäärin 10,92 €/tyhjennyskertaa ja kunnan järjestämässä 9,25 €/tyhjennyskertaa."

Näkökulmia

Asiaa voidaan tarkastella ainakin neljästä eri näkökulmasta:

Jätteenkuljetusyrietysten näkökulma

Kunnan vastuulla oleva yksityistalouksien sekajäte tulee jätelain ja jätahuoltomääräysten mukaisesti kuljettaa kaupungin osoittamalle vastaanottajalle Rouskis Oy:lle tai tämän osoittamalle vastaanottajalle. Mahdollinen siirtyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen tekisi tyhjäksi yritysten aiemmin tekemän asiakashankinnan. Uudessa järjestelmässä asiakas olisi satojen tai tuhansien yksityistalouksien sijaan Rouskis Oy. Varmuus jätteenkuljetustyön jatkumisesta ulottuisi ainoastaan seuraavaan kilpailutukseen saakka, jolloin urakka voitetaan tai hävitään.

Kuljetusyrittäjien investointihalua vähenisi epävarmuuden lisääntyessä. Kilpailutuksissa markkinoille saattaa tulla myös yrityksiä, jotka eivät ole aiemmin alueella toimineet. Jätteenkuljetusyrittäjät painottavat myös kilpailutuksen myötä saavutettavan hintojen alenemisen, ajosuoritteen ja päästöjen määrän vähenemisen olevan olematon.

Rouskis Oy:n näkökulma

Kuntien omistaman yrityksen näkökulmasta kunnan järjestämä jätteenkuljetus takaisi nykytilannetta paremmin jätevirtojen ohjautumisen Rouskis Oy:lle. Jätteen hyötykäyttöä harjoittavat yritykset valitsevat sijoittumispaikkansa osittain sen perusteella, että raaka-aineen (jätteen) saatavuus on turvattu.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätekuljetusten ajosuorite laskisi ja kuormien keskipaino nousisi. Näistä seikoista johtuen kuljetuksesta aiheutuvat kustannukset alenisivat ja ympäristöpäästöt vähenisivät.

Nykyiseen keräysjärjestelmään liittyy Rouskis Oy:n väittämän mukaan huomattavasti väärinkäytöksiä.

Jäteastioiden tyhjennysmaksujen hintaerot eri kuljetusyritysten välillä pienuisivät tai poistuisivat. Yrityskohtaisesti muutoksia ei voida ilman kilpailun järjestämistä arvioida. Kuitenkin aiemmin Suomessa toteutuneissa kilpailutuksissa paikalliset kuljetusyritykset ovat menestyneet hyvin.

Todettakoon, että EU -maista ainoastaan Suomessa ja Puolassa on käytössä sopimusperusteinen jätteenkuljetuksen vaihtoehto. Sopimusperusteisessa järjestelyssä julkisyhteisö ei täysin pysty kontrolloimaan jätevirtoja.

Asukkaan näkökulma

Vuotuinen maksu 240 litran jäteastian tyhjennyksistä on luokkaa 130 €. Jos maksu muuttuu 10 %, on vaikutus euroissa 13 € / vuosi.

Joillekin asukkaille on merkityksellistä, että he saavat itse valita jäteastiansa tyhjentävän yrityksen.

Joillekin asukkaille aluekeräysastioiden väärinkäytöksistä tai jätemaksun huojuksista aiheutuva jätehuoltokustannusten epätasapuolinen jakautuminen on merkityksellistä.

Yksittäisiä kuntalaisten kannanottoja on tullut valvontaviranomaiselle suhteellisen vähän eivätkä ne yleensä ole liittyneet kuljetusjärjestelmään. On siten pääteltävissä, että valtaosa kaupungin asukkaista ei koe jätteenkuljetusjärjestelmään liittyviä ratkaisuja kovinkaan merkittävänä. On myös ilmeistä, ettei olemassa olevaan järjestelmään kohdistu suurta tyytymättömyyttä.

Kaupungin näkökulma

Kaupungin tulee edistää valtakunnallista tavoitetta ehkäistä ilmaston lämpenemistä. Kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtyminen olisi tämän tavoitteen mukainen toimenpide, koska se vähentää ristikkäistä kuljetusajoa. Samoin kunnan järjestämän jätteenkuljetukseen siirtyminen edistäisi kaupungin mahdollisuuksia valvoa ja ohjata jätevirtoja, koska tuhansien yksityisten kuljetussopimusten sijaan olisi vain yksi tai muutama valvottava sopimus. Syyt yksityistalouksien jätteen omatoimiseen hävittämiseen vähenisivät yhtenevän maksun myötä.

Kaupungin näkökulmassa tulee myös huomioida kaupungin osittain omistaman jätehuoltoyrityksen omistajapoliittinen näkökulma (konserniohjaus) sekä yrittäjien näkemykset huomioiva elinkeinopoliittinen näkökulma.

Rouskis Oy:n osakekannan omistavat Salo, Sauvo, Paimio ja Kemiönsaari. Koska Salon omistusosuus on yli puolet, kuuluu yhtiö Salon

konserniin. 3.4.2007 allekirjoitetun ja valtuustojen hyväksymän osakassopimuksen mukaan yhtiön tarkoituksena on järjestää jätelaissa osakaskuntien vastuulle annetun jätteen vastaanotto, hyödyntäminen ja käsittely. Sopimuksen mukaan kunnissa, joissa jätekuljetusten järjestämistavaksi on valittu kunnan järjestämä kuljetus, Rouskis Oy huolehtii kuljetusyrittäjien kilpailutuksen.

Osakaskunnat ovat osakassopimuksessa antaneet Rouskis Oy:lle ne jätehuollon järjestämiseen liittyvät kunnan tehtävät, jotka eivät ole viranomaisen valvontatehtäviä tai julkisoikeudellisen saatavan perintätehtäviä. Valvontaviranomainen on rakennus- ja ympäristölautakunta valtion viranomaisten ohella. Maksuperinnästä, siltä osin kuin kysymys on jätemaksusta kunnan kilpailuttamassa kuljetustoiminasta, vastaa tekninen lautakunta.

Asiaan liittyvän viranomaisvalvonnan osalta lienee syytä todeta myös, että kaikissa Salon muodostajakunnissa oli voimassa yhdenmukaiset vuosina 2006-2007 valtuustoissa hyväksytyt jätehuoltomääräykset. Nämä määräykset ovat kuntajakolain mukaan voimassa myös uudessa Salossa.

Jätehuoltomääräysten 24 §:n mukaan kunnan vastuulla olevat jätteet tulee toimittaa käsiteltäviksi asianmukaiseen yleiseen vastaanottopaikkaan. Yleiset jätteiden vastaanottopaikat ovat Rouskis Oy:n ylläpitämiä jäteasemia tai muita Rouskis Oy:n vahvistamia jätteiden vastaanottopaikkoja.

Valmisteluvaiheen kuuleminen

Asian valmistelun yhteydessä pyydettiin toukokuussa 2009 asukailta ja yhteisöiltä kannanottoja kuljetustavan järjestämisestä. Kannanottoja tuli puhelimitse muutama. Suurin osa esitti sopimusperusteisen kuljetusjärjestelmän valintaa.

Kirjallisia kannanottoja tuli lukuisia. Paikalliset yksityiset jätekuljetus- ja jätteenkäsittely-yhtiöt tukivat luonnollisesti sopimusperusteisen järjestelmän valintaa. Muita sopimusjärjestelmää tukevia yhteisöjä olivat useat isännöintitoimistot, Varsinais-Suomen kiinteistöyhdistys ry, Halikon Pienkiinteistöyhdistys ry, Salon omakotiyhdistys ry, Ympäristöyritysten liitto ry, Autoliikenteen Työnantajaliitto ry ja Salon alueen Yrittäjäyhdistykset.

Asukaskommentteina jätehuoltoyhtiöt oheistivat kirjeeseensä 143 asukkaan sopimusjärjestelmää puoltavat kannanotot.

84 allekirjoittanutta henkilöä toimittivat sopimusjärjestelmää tukevan yhteisen kannanottonsa. Lisäksi yksittäisiä sopimusjärjestelmän kannalla olevia kirjallisia palautteita saatiin 15 asukkaalta.

Kunnan kilpailuttamaa järjestelmää kannatettiin kahdessa kirjallisessa viestissä.

Palautteet ovat oheisaineistona.

Valmisteluryhmän kannanotot kuljetusjärjestelmään

Kuten edellä olevasta selvityksestä ilmenee, liittyy kuljetusjärjestelmän valintaan etujen ristiriitaisuuksia. Asiakaspalautteet huomioiden sopimusperusteinen järjestelmä on toiminut kohtuullisen hyvin. Palautteita

antaneista asukkaista melkein kaikki kannattivat sopimusperusteista kuljetusjärjestelmää.

Kuljetusyriyten kannalta kysymys on saavutetun asiakaskunnan säilymisestä ja toiminnan pitkäjänteisestä kehittämisestä. Näin todennäköisesti on, vaikka kilpailutuksen kautta tulevat sopimuskaudet olisivat pitkiäkin. Sopimusasiakkaat eivät tosiasiasissa kovin usein kilpailuta kuljetusyrittäjää, josta johtuen sovitut asiakassuhteet ovat pitkiä.

Ottaen kuitenkin huomioon jätelain määräykset siitä, että

- tavoitteena on tukea kestäväää kehitystä edistämällä luonnonvarojen järkevää käyttöä
- jätettä ei saa käsitellä hallitsemattomasti
- jätteet on käsiteltävä jossakin lähimmistä asianmukaisista jätteen käsittelypaikoista

Valmisteluryhmä pitää ensisijaisena ratkaisuperusteena sitä, miten lain tavoitteet kunnan kannalta tarkoituksenmukaisimmin voitaisiin toteuttaa. Edellä esitetty valmistelu tukee johtopäätöstä, jonka mukaan keskitetysti toteutettu kuljetusten kilpailutus turvaa parhaiten jätelain tavoitteiden toteuttamisen. Tämän vuoksi valmisteluryhmä katsoo tarkoituksenmukaisimmaksi esittää, että koko uuden Salon alueella siirrytään kunnan kilpailuttamaan jätteenkuljetusjärjestelmään.

Voimassa olevien sopimusten vuoksi siirtyminen tulisi tapahtua porrastetusti siten, että lopullisesti järjestelmä olisi käytettävissä vuoden 2013 loppuun mennessä. Asiaan liittyvä suunnittelu ja toteutus jäisi osakassopimuksen perusteella Rouskis Oy:n tehtäväksi yhdessä teknisen viraston kanssa. Toteutussuunnitelma tulee kuitenkin tuoda kaupunginhallituksen erikseen hyväksyttäväksi vuoden 2009 loppuun mennessä.

Jos valtuusto päättää siirtyä kunnan kilpailuttamaan jätteenkuljetukseen, tulee Salon kaupunginhallituksen 22.10.1998 hyväksymä sopimus jätteiden kuljettamisesta irtisanoa.

vs teknisen toimen toimialajohtaja:

Tekninen lautakunta merkitsee edellä olevan selvityksen tiedokseen. Lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Salon alueella siirrytään kunnan kilpailuttamaan jätteenkuljetusjärjestelmään.

Siirtyminen toteutetaan porrastetusti siten, että koko kaupunki on järjestelmän piirissä vuoden 2013 loppuun mennessä. Toteutussuunnitelma, jonka tekninen virasto laatii yhdessä Rouskis Oy:n kanssa, tuodaan erikseen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi vuoden 2009 loppuun mennessä.

Toteutuksessa tulee huomioida tarkoituksenmukainen aluejako sekä kilpailutusedellytykset, jotka mahdollistavat yritysten tasavertaiset lähtökohdat kuljetusurakoiden saamiseen. Sopimusajat tulee määrittää siten, että ne mahdollistavat kuljetusyrittäjien edellytykset toiminnan pitkäjänteiseen suunnitteluun ja kuljetuskaluston järkevään uudistamiseen. Hinnoittelun tulee olla mahdollisimman yhdenmukaista koko kunnan alueella.

Päätös:

Toimialajohtaja Mika Mannervesi ja 2. varapuheenjohtaja Esko E Rannikko poistuivat esteellisinä kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Asian esittelijänä toimi vs. teknisen toimen johtaja Ari Vainio.

Jäsen Osmo Friberg teki 1. varapuheenjohtaja Helena Aaltosen kannattamana seuraavan muutosehdotuksen:

Tekninen lautakunta merkitsee edellä olevan selvityksen tiedokseen. Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että koko Salon kaupungin alueella siirrytään jätelain 10 §:n 2 momentin mukaiseen sopimusperusteiseen jätteenkuljetusjärjestelmään.

Siirtyminen sopimusperusteiseen kuljetusjärjestelmään Kiskon ja Särkisalon entisten kuntien alueella toteutetaan heti sen jälkeen, kun nykyisten kilpailutettujen sopimusten voimassaolo päättyy. Muiden alueiden osalta tilanne säilyy nykyisellään paitsi, että valvontaviranomaisen tulee valvoa, että kaikki asutut ja siihen rinnastettavat kiinteistöt tulevat sopimusjärjestelmän piiriin. Kiinteistöjen omistajat voivat myös tehdä yhteistyötä ja tehdä yhteisiä sopimuksia jätteenkuljetuksen suorittajan kanssa.

Koska on tehty päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, tulee asiasta äänestää. Puheenjohtaja esitti, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä. Esitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä vs. toimialajohtajan pohjaehdotussai yhden äänen (Tammi). Osmo Fribergin ehdotus sai kymmenen ääntä (Seppälä, Aaltonen, Brockmann, Eskola, Friberg, Laaksonen, Laine, Leppälähti, Liusvaara, Rissanen). Yksi jäsen (Eeva) äänesti tyhjää. Yksi jäsen oli poissa kokouksesta.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksen ja päätökseksi tulleen Osmo Fribergin esityksen.

Vs. teknisen toimen johtaja Ari Vainio ja varajäsen Tauno Laaksonen poistuivat tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 17.55.

kh § 665

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle,

että kaupunginvaltuusto päättää siirtyä koko Salon kaupungin alueella jätelain 10 §:n 2 momentin mukaiseen sopimusperusteiseen jätteenkuljetusjärjestelmään.

Siirtyminen sopimusperusteiseen kuljetusjärjestelmään Kiskon ja Särkisalon entisten kuntien alueella toteutetaan heti sen jälkeen, kun

nykyisten kilpailutettujen sopimusten voimassaolo päättyy. Muiden alueiden osalta tilanne säilyy nykyisellään paitsi, että valvontaviranomaisen tulee valvoa, että kaikki asutut ja siihen rinnastettavat kiinteistöt tulevat sopimusjärjestelmän piiriin. Kiinteistöjen omistajat voivat myös tehdä yhteistyötä ja tehdä yhteisiä sopimuksia jätteenkuljetuksen suorittajan kanssa.

Päätös:

Merkittiin, että Esa Ojanen, Reijo Tuominen ja Irma Nieminen poistuivat esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Kaupunginjohtaja toimi pöytäkirjanpitäjänä.

Kaupunginhallitus piti neuvottelutauon.

Kaupunginjohtaja muutti päätösehdotusta seuraavaksi:

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle,

että kaupunginvaltuusto päättää siirtyä koko Salon kaupungin alueella jätelain 10 §:n 2 momentin mukaiseen sopimusperusteiseen jätteenkuljetusjärjestelmään.

Siirtyminen sopimusperusteiseen kuljetusjärjestelmään Kiskon ja Särkisalons entisten kuntien alueella toteutetaan heti sen jälkeen, kun nykyisten kilpailutettujen sopimusten voimassaolo päättyy. Toteutuksessa valvontaviranomaisen tulee tehdä yhteistyötä Rouskis Oy:n kanssa sekä hyödyntää yhtiön rekistereitä ja tietotaitoa valvonnassa.

Jorma Elovaara Riitta Niemisen kannattamana ehdotti, että kaupunginhallitus päättää asiasta teknisen lautakunnan esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Suoritettussa äänestyksessä kaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus sai kuusi ääntä (Pölönen, Suonio-Peltosalo, Punta, Passi, Nummentalo ja Nurminen). Elovaaran ehdotus sai viisi ääntä (Elovaara, Nieminen, Peltonen, Keto-oja, Koskinen)

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan muutetun päätösehdotuksen äänin 6-5.

kv § 163

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle,

että kaupunginvaltuusto päättää siirtyä koko Salon kaupungin alueella jätelain 10 §:n 2 momentin mukaiseen sopimusperusteiseen jätteenkuljetusjärjestelmään.

Siirtyminen sopimusperusteiseen kuljetusjärjestelmään Kiskon ja Särkisalons entisten kuntien alueella toteutetaan heti sen jälkeen, kun nykyisten kilpailutettujen sopimusten voimassaolo päättyy. Toteutuksessa valvontavi-

ranomaisen tulee tehdä yhteistyötä Rouskis Oy:n kanssa sekä hyödyntää yhtiön relikistereitä ja tietotaitoa valvonnassa.

Päätös:

Merkittiin, että valtuutetut Esko E Rannikko ja Annika Viitanen poistuivat esteellisenä kokouksesta ja heidän tilalleen kokoukseen tämän asian käsittelemiseksi tulivat varavaltuutetut Ralf Hellsberg ja Tuomo Erkkola. Samoin hallintojohtaja Irma Nieminen poistui esteellisenä kokouksesta ja hänen tilallaan pöytäkirjan pitäjänä tämän asian ajan toimi tiedottaja Arto Mäkinen.

Keskustelun kuluessa Antero Leppänen teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Esitän, että Salossa siirrytään kunnan kilpailuttamaan jätteenkuljetusjärjestelmään.

Siirtyminen toteutetaan porrastetusti siten, että koko kaupunki on järjestelmän piirissä vuoden 2013 loppuun mennessä. Toteutussuunnitelma, jonka tekninen virasto laatii yhdessä Rouskis Oy:n kanssa, tuodaan erikseen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi vuoden 2009 loppuun mennessä.

Toteutuksessa tulee huomioida tarkoituksenmukainen aluejako sekä kilpailuedellytykset, jotka mahdollistavat yritysten tasavertaiset lähtökohdat kuljetusurakoiden saamiseen. Sopimusajat tulee määrittää siten, että ne mahdollistavat kuljetusyrittäjien edellytykset toiminnan pitkäjänteiseen suunnitteluun ja kuljetuskaluston järkevään uudistamiseen. Hinnoittelun tulee olla mahdollisimman yhdenmukaista koko kunnan alueella."

Jaakko Korsimo, Harri Lindholm ja Jukka Alestalo kannattivat Leppäsen ehdotusta.

Reijo Tuominen Antti Allénin kannattamana teki seuraavan ehdotuksen asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun:

"Esitän, että Salon kaupungin jätteenkuljetusjärjestelmäpäätös palautetaan valmisteluun.

Perustelut:

Kaupunginhallituksen esitys ei ole lainsäädännön eikä hyvien hallintoperiaatteiden mukaisesti valmisteltu ja perusteltu.

Esityksessä ei ole lainkaan perusteltu, miksi hallitus ja tekninen lautakunta päätyivät sopimusperusteiseen jätteenkuljetukseen sen sijaan teknisen lautakunnan esittelijän esittämä kunnan järjestämä jätteenkuljetus on perusteltu kattavasti perustuen kuljetustapojen vertailuun, selvityksiin, kunnan ja kuntalaisten etuun sekä kokonaisuuden toimivuuteen. Esittelijän esityksessä painotettiin päätösharkinnan kannalta erityisesti sitä, että keskitetysti toteutettu kuljetusten kilpailutus turvaa parhaiten jätelain tavoitteiden toteutumisen.

Ennen jätteenkuljetusjärjestelmästä tehtävää päätöksentekoa tulisi mmm. sopimusperusteiden jätteenkuljetuksen toimivuutta selvittää tarkemmin kiinnittäen erityistä huomiota sen jätelain tavoitteisiin ja niiden saavuttamisen varmistamiseen. Ennen päätöksentekoa tulisi selvittää myös, mitä toimenpiteitä, työtä ja kustannuksia Salon kaupungille aiheutuu paluusta

puhtaaseen sopimusperusteiseen jätteenkuljetukseen. Salon kuntaliitoksen kunnissa ei tällä hetkellä ole pelkkää sopimusperusteista jätteenkuljetusta. Kiskon ja Särkisaloon alueilla on kunnan järjestämä jätteenkuljetus muilla haja-asutusalueilla sopimusperusteista jätteenkuljetusta paikataan kunnan järjestämällä jätteenkuljetuksella.

Kaupunginhallituksen päätösesityksestä puuttuvat voimaantuloajat. Milloin ja miten jätteenkuljetusjärjestelmän muutos tapahtuu? Mitä tapahtuu Rouskis Oy:n haja-asutusalueiden jätteenkeräyksen ja vuosimaksulaskutuksen piiriin kuuluville yli 1500 kiinteistön jätehuollolle. Jos sekajätteen aluekeräysjärjestelmä puretaan, Rouskis Oy:llä ei ole jatkossa enää lakisääteistä perustetta, toiminnasta syytä eikä rahoituksellista pohjaa jatkaa asiakas- ja kiinteistörekisterin ylläpitämistä Salossa entiseen tapaan.

Päätöksenteossa ja valmisteluissa olisi tullut kuulla Salon kaupungin ja kolmen muun osakaskunnan lakisääteisiä jätehuoltotehtäviä hoitavaa Rouskis Oy:ltä, etenkin jos päätös tehdään kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty asian palauttamista koskeva kannatettu ehdotus, oli suoritettava äänestys asian palauttamisen ja asiallisen käsittelyn jatkamisen välillä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: joka kannattaa asian käsittelyn jatkamista, äänestää jaa ja joka kannattaa Reijo Tuomisen ehdotusta asian palauttamisesta, äänestää ei. Äänestys suoritetaan äänestyskoneella. Äänestys ehdotus hyväksyttiin. Suoritettuna äänestyksessä annettiin 50 jaa-ääntä ja 25 ei-ääntä.

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Kaupunginvaltuusto piti neuvottelutauon klo 19.21-19.30.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: joka kannattaa kaupunginhallituksen ehdotusta, äänestää jaa ja joka kannattaa Antero Lepäsen ehdotusta, äänestää ei. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Suoritettuna äänestyksessä annettiin 51 jaa-ääntä ja 24 ei-ääntä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.